

Forfatter: Skaaning, Lasse

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Skaaning, Lasse (1545-11-08)

Citation: Skaaning, Lasse: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Skaaning, Lasse (1545-11-08)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 97. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010102.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Bø, 8. November 1545.

Lasse Skaaning til Mogens Gyldenstjerne.

Han gør Rede for Bygningen af 2 Skibe til M. G. i Norge. Hvis han vil sende noget Korn tidligt paa Vaaren, kan han faa hvad Tømmer han vil, da der er haard Tid i Landet. Skibene vilde have været færdige, hvis ikke begge Skibsbyggerne var døde. Om et Skib i Bytte for hans. Han sender det hvide Korel til Foraaret og skal skaffe det Kamend til Vinter. Forsvarer sig mod M. G.s ugunstige Stemning mod ham.

Mind iødmeg tro plegtig tiennesthe eder altid sent med Gud vor herre. Kerre herre, ma i vidhe, ad ieg fick eders s. 98strengheds skriuelce med lens Ebbesen, oc haffuer ieg eders mening ter vdi forstaidh først om tend handill oc kontragt, som i haffue gjort med tend skiffbøigere, ad eders strengthed haffuir loffuit hanum viij β for dagin ind till Michaelis och vj β om dagin ter efftir. Saa vill ieg och retthe meg eftir eders strengheds breff; saa ma i vidhe, ad sancte Bertolomei dag tug hand till ad arbeide paa skiuit. Otthe dage før lens kam till meg, daa fick ieg en skiffbøigere aff Dannemarck, oc handlid ieg med hanum, saa ad hand ville bøige oc fulkumme tend iagt, som ieg hade i bønning for eders strengthed oc tømmermendene fradøde vore, ad hand ville gøre hinde rede, saa møgit som økse oc nauir kraude, huilkid som hand och gjort haffuer, oc er hund nu saa redhe, ad hund kreuer icke mer end sind last oc takill oc tug, och er hund paa dret om xv eller xvj lestir køffmands gos, mer oc icke mindre, som skiffbøigerind haffuir sagt for meg, oc hoffuis meg till Gud, ad nor eders herredøme for hende ad se, ad i skulle hende velbehage. I befole meg hende icke større ad bøige paa drett, end som hund nu er, oc tend tid lens kam med eders strengheds skrivelce, daa formergte ieg, ad i ville haft hende lengre, som icke mveligt var, fordii ad bondin vor taa bøigt oc vor i reysning, oc hørde lens Ebbesen, ad ieg sporde skiffbøigerind ad, om ter stod rod till ad forlengin; daa sagde hand ney der till, ad hand trøste sig icke dertill oc ville hellir reysse en aff nøy. Saa vor thet meg icke mueligt, ad ieg kunde videre kumme ter med, fordii ad borind, som der skulle bøigis med same iagt, vore daa saune saa tøgke, som hørde till hendis lengd, oc dersom hund skulle giors lengre, som icke mueligt var, daa skulle ter sauis bor paa nøi ter eftir, fordii alting vill haffue sind skigk oc madhe, oc intid tømmer hade ieg hellir mer ladit huggid, end som daa opsau.it var; dog hade ieg vell indholt der till, om der ellis hade verit rad till ad gjort s. 99hende lengre. Saa ma i vidhe, kerre herre, ad viij dage eftir Michaelis daa lod ieg vdsetthe i Ihesu naund bodhe eders strengheds skiff, saa adh the kumme bodhe tu vell ud, folck oc skiff vskade, oc haffuir ieg stor mødhe for angkir oc tug ad beuare tem med, ieg haffuir intid andit end basthe tug ad beuare tem medh. Ieg sende mitt bud oc skriuelce ned till eders strengthed, før lens kam op till meg, oc gaff ieg eder i mitt breff till kende, ad ieg ville haftt angkir oc tug, som ieg kunde bevare tem med. Kam karlin till bage till meg igen med Suends skriuelce saa lœiidindis, ad hand visthe icke, hur som eders strengthed vor, ellir hur mitt bud skulle finde eder enten i Tøisland ellir i Dannemarck; fordii hade same mitt bud ont ad gøre, hand viste icke, hurt hen hand skulle søge eftir eders strengthed, oc befoll ieg hanum, om hand hadhe fundit eder, ad hand skulle verit begerindis de gamle angkir, kabill oc tug, som lige i eders gar i Malmø, daa hade de verit gode nock till uintertugh; dom hade ieg nu storligen behoff. Ieg haffuir stor frøgt oc fare for same skiff, hur ieg skall beuare tem, ad the skulle icke gaa i land for meg, derfor ma ieg haffue vagt øffuir tem dag oc nat, nor vinden blesir har[t], oc hade ieg befalit same mit bud ad giffue eders strengthed till kende, om hand hade eder till ors kummett, all leylighed bode om skiuid och andin dell. Nu motte hand giffue sig till meg igen vden al besked, oc hade hand icke møgin peninge ad terre ad besøge eder oppe med. Tend tid ieg sendin ned med de x støiker klede, som Suend nu anamitt haffuer, hade ieg icke andit trot, end hand skulle fundit eder paa slotidh; dog tegnid ieg op paa en sedill noglle errinde, oc fick lens med sig ad giffue eders strengthed till kende. Vid ieg icke, om hand haffuer gjort thet, oc skreff ieg eder et breff till, som fulde ned med kledit. Vid ieg icke hellir, om i haffue faitt thet ellir ey. Haffuir ieg oc, kerre herre, forstad i s. 100eders breff, ad i ville selle thet store skiff, oc i haffue giffuit Rolff¹⁾ befalning der paa; saa fforundre ieg, kere herre, hui ad thet skiff er eder leet oc saa vkert, ad i icke ville selue ladhe bruge thet eder strengthed till gaund, thet kand ieg icke andit forsta, ad ter haffuir io nogin verid hos eders herredøme, som haffuir lagt stor last oc løyde paa same skiff, saa ad thet er eder vkert; haffuir der nogin saa ille fortalt thet skiff for eder, taa skall thet icke beuissis i sandingen, at thet skiff star nogid till straff paa thet skick oc fasund, som thet er bøigd paa, thet skall dannemend bestaa med meg, som forstand haffuir der paa saadan bønning; der er bode iern oc bor i same skiff vstrafeligt oc er bøigd med stærke, som lige stort skiff er i aar bøigd i Norre, thet skall skiffbøigerind bestaa med meg, huilkid som lens Ebbesen oc skut oc beset haffuir, tend tid thet stod paa landit, om hand vill sie sind sandingen, oc er et skiff om xx lestir oc c(!), thet haffuir tømmermanden sagt for meg, oc lod ieg bøigitt i tend mening oc paa tend vis, ad i ville selue ladhe bruge thet mellum Norre oc Holland med sadan last, som her i landit fallir; men der som eders strengthed icke bøis lige for thet, daa faa i vell godhe rad hos eder vennir her i Dannemarck till saa møgin reskaff, som behoff gørs till same skiff. Dog eftir eders strengheds befalning for ieg ind med lens Ebbesen till Oslo, oc talde vii med Rolff om same skiff, om hand kunde ffaa ellir viste nogin, som ville køffue thet skiff, ellir om ter var nogin, som ville ladhe reskaff dertill oc bruge thet eder bodhe till gauns; suarid daa Rolff, ad hand ville gøre sitt besthe der till, hur som hand kunde handlid paa eders strengheds vegne, som i kunde haffue gaund ter aff, oc sagde, ad hand ville skriue eders herredøme till. Oc der lens oc ieg vore hos hanum, daa vars. 101 hand altingis redhe ad fare op i landitt ad køffue seg slagtit fe; nor hand kam ihem igen, loffuit hand ad gøre sitt besthe, som i tøre ingen tuilff paa haffue, i haffue en god trofast ven i hanum. Oc gaff hand lens iøttermere till kende om tend dell, som i hade med hanum bestillid i Holland, oc fick ieg icke lenge tid till ad bliue ter i bøiin, for tii ieg fick et breff fra kongemaitt-, hade meg tillskreffuit, ad ieg skulle strax vfortøuit tinge hands nade en skatt till

handhe aff eders strengheds len. Desligest motthe ieg och tinge med almuin paa hans nadis vegne om the boessmend, som ieg fick ter oc breff oc befallning paa; derfor fick ieg icke tid till ad forhøre i Oslo, om ter var nogin, som ville køffue thet skiff; nor ieg far nu ind till slatid med skatin, daa skall bodhe Rolff och ieg forhøre iøttermere her om oc fløii eders strenghed et suar her paa. Som i skriue meg oc till, ad i haffue befalt meg ad bøige eder et lidit skiff om xx ellir xxiiij lestir. Kerre herre, eders herredøme icke mod at sie ellir till fortunelce, ieg haffuir eders breff, som i haffue skreuit meg till, ad i skulle lade bøighe eder et om xv ellir xvj lestir, entin iagt ellir skudhe, oc ten er nu redhe; hade ieg vist eders ville oc mening der paa, ad i ville haft hende storre paa dret, ieg skulle vell gjort eder ville. Ieg sagde eder strenghed i fior sommir, ieg var hos eder, hur lang kølin var; Gud giffue, i hade taa sagt meg, ad i ville haft hende saa lang, ieg skulle gerne oc ladid satt en v ellir vi alne till kølin oc forlengt; thet stod daa best till ad gøre, tii ther var icke mer till hoffue end køll oc staund. Ville i, kerre herre, bruge thet store skiff oc lade føre tømire med thet, daa drair thet noyed, oc kunde i gøre eder gaund med thet en reysse ellir to mellum landin oc end siden faa eders peninge igen. Ter som i ville sende her op nogid korn tiligen i vor, daa maa i bekumme till hoffue, huad tømire som i taa helst ville haffue entind dellir, raffter ellir legtir, s. 102om i agthe adh bøige her i landit, fordii her er en hartid i landit, oc daa kunde i faa badhe skiffuen lade ned till eder i sommir. Hade icke skiffbøigerene bodhe to meg fra døtt, de (!) skulle bodhe skiff oc veritt rede i tenne forledne sommir; folkid fall meg fra, der alle best var ad bøige oc dagin var lang. Gud skall vere mitt vindisbøir oc mangel skels dannemand, haud(!) ieg haffuir litt i tenne forledne sommir, før end ieg fick kummid de bode skiff saa vitt paa gang, som the erre. I skriue i eders strengheds breff, om her vore nogin, som ville bøitthe med eder, taa ville i haffue et passeligt skiff, som gott reskaff paa vore; daa tuill meg, ad i faa her nogin, som thet gør, med mindre thet er gammelt oc forbesit. Roll sagde for meg, at hand viste icke noginsteds, hur i skulle kumme till handill med nogin, som i kunde haffue gaund aff; dog sagde hand ad ville høre oc forspøre sig om, thet beste hand kand, oc vere paa eders gaund, thet beste hand kand. Kere herre, om tend huidhe korell, som i skriue eftir, tend haffuir ieg hentid vid Haaøn oc vill skaffue hanum ned till eder tilligen i vor; om thet kamend ¹⁾, som i skriue eftir, oc kallis karue paa Norske, hadhe ieg faid eders skriuelce der om tilligen i sommir, daa ville ieg faid nock aff hanum, før hand bleff for mott, dog skall ieg vere om oc fløi eder i vinter thet mesthe ieg kand bekumme. Kerre herre, haffuir ieg sport oc formergt i eders breff, ad eders herredømme erre meg vgunstig oc horligen vred, huilkid meg Gud nadhe, ad ieg skulle leue tend dag; beder ieg eders herredøme for Gus skill, ad i icke ville forhaste eder paa meg fatige karll, ad ieg ma kumme eders strenghed till ors; haffuir ieg forset meg i mod eder i nogin made, daa vill ieg gerne rettlede meg, som meg bør ad gøre mod mind herre oc hushonde. Gud forlade tem, som meg beført oc beløyids. 103 haffue, oc er mind tro saa god till eders herredøme, ad nor i faa sandingen ad vidhe, ad i lade meg fatige karll nøide thet; thet er meg icke mueligt, ad ieg kand vere tem alle till tacke, oc beder ieg eders herredøme for Gus skill, ad ieg ma vere aff med tenne befallning. Haffue i mind tjeneste behoff hos eder i Dannemarck, daa erre i ten herre, som ieg vill tienne for nogin mand, oc taa kunde i formercke, om ieg tien eder vell ellir ille; her i landit, som ieg nu er, er ieg icke vdin mistrøickning. Kere herre, ramir mit beste for Gus skill; ieg forseir meg alt got till eders herredøme, all mind løicke oc velfart star i Gus hand oc eders; Gud vnde meg mind salighed, oc icke sandir mer, om ieg vid meg ad haffue veritt eder vtro i nogin hande made. Her med eders strenghed tend euige Gud befallindis till liff oc siell. Skreuit paa Bø søndagin nest for Martini anno dominij mdxlv.

7

7*

Lauris Skonning
eder fatige tienere.